

До

Членовете на Научното жури

Заповед № № РД- 26-2087/05.10.2022 г.

на Изпълнителния директор на УМБАЛСМ "Н.И. Пирогов" ЕАД конкурс за придобиване на образователна и научна степен "ДОКТОР" по научна специалност "Обща хирургия".

Представям Рецензия

Професионално направление : 7.1 Медицина

Докторска програма: 03.01.37 Обща хирургия

Свободен докторант: д-р Султана Караманова

към Първично научно звено по „Обща хирургия” на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ ЕАД - София.

Научен ръководител: доц. д-р Росен Стойчев, дм

проф. д-р Александър Червеняков, д.м.н.

УМБАЛ „Софиямед“, МФ на СУ „Св. Кл. Охридски“

Адрес за контакти: София, бул. „Г.М. Димитров“ № 16

Електронен адрес: Tcherveniakov@hotmail.com

GSM: 0889 70 74 74

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Александър Червеняков, д.м.н. – УМБАЛ „Софиямед“ –
Медицински Факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ – София, Клиника
по гръдна хирургия

на дисертационен труд **„Травматични увреждания на кръвоносните
съдове на крайниците. Диагностични и хирургични проблеми”**

на Д-р Султана Божидарова Караманова - Пиперкова

За присъждане ОНС „Доктор“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с изискванията за придобиване на ОНС „Доктор“ в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД - София. и включва пълен набор от документи:

Заявление до НС на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд

- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- заповеди за зачисляване в докторантура и отчисляване с право на защита
- заповед за провеждане на изпит и съответен протокол за издържан докторантски минимум по специалността
- протокол от за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и състав на научно жури

- дисертационен труд
- автореферат
- списък на научните публикации по темата на дисертацията
- CD с pdf-формат на автореферат, дисертация и doc-формат на информационни карти за НАЦИД – 3 броя

Докторантът е приложил във връзка с дисертацията 5 публикации, в които е водещ автор .

2.Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Караманова е родена през 1987 г. в Бургас. Средното си образование завършва в Английска езикова гимназия а през 2012 г. завършва висшето си медицинско образование в МУ София. През 2018 г.завършва магистратура по Обществено здраве и здравен мениджмънт във Факултета по Обществено здраве към МУ София. През 2019 г. придобива специалност по Съдова хирургия.Има 10 годишен трудов стаж и до момента работи постоянно в Отделението по съдова хирургия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“.

Д-р Караманова се квалифицира в областта на съдовата хирургия и най-вече в съдовия травматизъм, ултразвуковата диагностика; лечението на хроничната венозна болест. Взима участие в Национални и Международни конгреси с презентации. Участва в клинични проучвания.

Членува в Българския лекарски съюз и на Националното дружество по Съдова и ендоваскуларна хирургия и ангиология от 2013 г.

3.Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Травматините увреждания на крайниците със засягане на кръвоносните съдове нарастват, не само във военно време но и при съвременната висока честота на битовите и ПТП. Независимо от постигнатите успехи в редица

случаи постоперативните резултати при увреждане на кръвоносните съдове са незадоволителни, което показва, че има редица нерешени проблеми при тяхната диагностика и лечение.

УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ е уникално лечебно заведение, където се концентрират най голям брой пациенти пострадали със съдов травматизъм. Това позволява на автора да направи своето проучване върху 124 пострадали със съдова травма на крайниците.

4. Познаване на проблема.

Д-р Караманова специализира съдова хирургия и доплерова сонография в продължение на 5 години. Още в литературния обзор на дисертационния труд прави впечатление професионалната ерудицията на автора. В продължение на 10 години прави амбиспективен анализ на 124 пациенти със 187 травматични лезии на съдовете на крайниците. Уникален клиничен опит, позволяващ обработка и преценка на постигнатите резултати.

5. Методика на изследването

В методологията на изследването приложение намират всички съвременни клинични, инструментелни и лабораторни методи за изследване, оперативни и статистически методи. Тези научно-изследователски методи позволяват получаване на коректни резултати, а използването на аналитични и подходящи разнообразни статистически методи осигуряват реални и коректни резултати. Приложената методология позволява изпълнението на поставените цел и задачи, получаването на достоверни резултати, извеждане на аргументирани изводи и формирането на научни и научно-приложни приноси.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Структура, обем; цел; задачи; обект; предмет; основна теза; използвана научна литература.

Дисертационният труд е написан на 166 стандартни машинописни

страници разпределени по следния ред:

- I. Съдържание, съкращения и въведение – до 6 страница
- II. Литературен обзор – 45 страници
- III. Цели и задачи – 1 страница
- IV. Материали и методи (Собствени проучвания)– 8 страници
- V. Резултати – 21 страници
- VI. Приложени методи за Лечение – 11 страници
- VII. Резултати – 7 страници
- VIII. Обсъждане – 41 страници
- IX. Заключение – 2 страници
- X. Изводи – 2 страница
- XI. Публикации – 1 страница
- XII. Библиография - 23 страници

Дисертационната тема е онагледена с 46 фигури и 29 таблици.

Литературният обзор е добре структуриран и в достатъчен обем, като разглежда цялостно и многостранно съвременните аспекти при травматични увреждания на кръвоносните съдове на крайниците.

Разделен е на осем основни параграфа отразяващи проблема в детайли. Обхваща исторически преглед, топографо-анатомичните особености, патогенезата, класификацията, етиологията, КК и специфичните усложнения, диагностичните методи и прилаганото лечение при съдова травма.

Развитието на оперативното лечение на травматичното увреждане на кръвоносните съдове на крайниците са разгледани изчерпателно в 12 подраздела с приетите диагностично-лечебни алгоритми. Цитирани са 307 съвременни публикации.(59 на Кирилица и 248 на латиница)

Целта и задачите са ясно и конкретно дефинирани, като напълно съответстват на научната тематика на дисертационния труд. Задачите са 8,

логични и последователни на поставената цел, като са в основата на извършените проучвания.

Материал и методи

Главата е структурирана правилно, като от научно-изследователска гледна точка използваните материал и методи са адекватни на целта, на поставените задачи и на дисертационния труд. Разгледан е клиничният опит от амбиспективното проучване на 124 пациента, с травматични лезии на кръвоносните съдове на крайниците. Подробно са описани и представени основните диагностични методи за изследване с общоклинични, лабораторни, инструментални и оперативни методи. Всички оперативни намеси са приложени при спазване на общохирургичните медицински стандартни и правилата за добра клинична практика, като използваната методика е съобразно вида и локализацията на увредените съдове. По принцип винаги хирурзите се стремят към запазване на циркулацията и възстановяване на крайника. Представената класификация на травматичните лезии на магистралните кръвоносни съдове дава възможност за систематизиране и оценка на резултатите. За статистическа обработка е използван статистически пакет *SPSS Statistics v.26*, както съответните съвременни анализи, позволяват получаването на достоверни резултати. За ниво на значимост, при което се отхвърля нулевата хипотеза с $p < 0,05$. Приложени са методи на: Дескриптивна статистика, Тест на Колмогоров-Смирнов, Хи-квадрат тест; Непараметричен тест на Ман-Уитни и на Кръскал Уолис .

Собствените резултати са структурирани съобразно представените 8 задачи и получените при тях данни. Детайлно и прегледно са представени резултатите от установения механизъм на травмата и лезията, Подробно разделно са изложени резултатите от оперативното лечение по групи пациенти с различен механизъм на травмата, като е акцентирано на трудните диагностика и прилаганите лечебни методи. Много подходящо

голяма част от изброената обемна информация д-р Караманова е представила и онагледила в табличен вид.

В глава **Обсъждане** докторантът обобщава постигнатите резултати като извършва аналитични разсъждения и заключения. Извършен е подробен анализ на данните и оценка на статистически обработените резултати. Сравнен е собственият опит на докторанта с този на други автори, използвайки анализа и съпоставката на постигнатите резултати при хирургичното лечение на съдовите травми на крайниците. В края на раздела дисертантът предлага оригинален диагностичен и терапевтичен алгоритъм за избор на оперативен метод за лечение.

Изводите общо 15 са формулирани ясно, основани са на резултатите от представения труд и произтичат от направеното проучване, като са логично обобщение на научната работа.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Могат да се изтъкнат следните приноси на дисертационния труд:

1. За първи път у нас се разглеждат комплексно проблемите на диагностиката и хирургичното лечение на съдовите травми на крайниците.
2. Посочени са основните рискови фактори за възникване на интра- и следоперативни тромбози. Установено е значението на придружаващите заболявания, обуславящи интра- и следоперативни усложнения;
3. Анализ на на късните резултати в срок от 1 до 3 години.
4. Създадените алгоритми за диагностика и лечение на пациентите със съдови травми на крайниците.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Д-р Караманова е представила списък на 5 публикации във връзка с дисертационния труд като първи автор, публикувани в периодични и рецензирани научни издания. Отразяват предложени дисертационен труд.

8. Лично участие на докторанта

Дисертационният труд е лично дело на докторанта, под ръководството на научния си ръководители, като показва много добри теоретични познания и практически умения да извършва самостоятелни научни разработки.

10. Автореферат

Авторефератът е изготвен според всички изисквания и адекватно представя научната разработка. Същият реално отразява съдържанието и основните постигнати резултати на дисертационния труд.

11. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки по същество.

12. Лични впечатления

Д-р Караманова, познавам лично от постъпването и на работа в „Пиригов“ и нейното редовно участие с доклади на национални конгреси, конференции и научни форуми на БХД. Тя е вече изграден хирург сериозна и задълбочена в своите научни разработки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на свободния докторант Д-р Султана Божидарова Караманова - Пиперкова „ **Травматични увреждания на кръвоносните съдове на крайниците. Диагностични и хирургични проблеми**” е посветен на актуален проблем в съвременната съдова хирургия. Той съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и покриват напълно критериите за присъждане на образователна и научната степен „Доктор“. Научната разработка отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на УМБАЛСМ „Пирогов“.

Представеният дисертационен труд показва, че Д-р Султана Божидарова Караманова - Пиперкова притежава задълбочени теоретични знания по

научната специалност съдова хирургия и обща хирургия, като демонстрира качества и способности за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Това ми дава основание да дам своята положителна оценка на проведеното проучване, дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати, изводи и приноси, като предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на Д-р Султана Божидарова Караманова - Пиперкова.

15.11.2022 г.

София

д.м.н./

Рецензент:

/проф. д-р Ал. Червеняков,
УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ ООД
хирург - гръден хирург
УИН: 2300000180